

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	5
------------	---

ŚREDNIOWIECZE

<i>Bogurodzica</i>	7
Parafraza współczesna.....	7
Wiadomości o <i>Bogurodzicy</i>	8
<i>Lament świętokrzyski</i> (<i>Żale Matki Bożej pod krzyżem; „Postuchajcie, bracia miła...”</i>).....	9
Wiadomości o <i>Lamencie świętokrzyskim</i>	10

RENESANS

Jan Kochanowski – nota biograficzna	11
Wybór pieśni.....	12
<i>Hymn do Boga. Pieśń [Czego chcesz od nas, Panie, za Twe hojne dary...]</i>	12
<i>Pieśń 2 / ks. I [Serce roście patrząc na te czasy...]</i>	13
<i>Pieśń 9 / ks. I [Chcemy sobie być radzi...]</i>	14
<i>Pieśń 20 / ks. I [Miło szaleć, kiedy czas po temu...]</i>	15
<i>Pieśń 5 [Wieczna sromota i nienagrodzona...]</i> (tzw. <i>Pieśń o spustoszeniu Podola przez Tatarów</i>).....	16
<i>Pieśń 9 [Nie porzucaj nadzieje...]</i>	18
<i>Pieśń 12 [Nie masz i po raz drugi nie masz wątpliwości...]</i> (tzw. <i>Pieśń o cnocie</i>).....	19
<i>Pieśń 14 [Wy, którzy Pospolitą Rzeczą władacie...]</i>	19
<i>Pieśń 18 [Ucieszna lutni, w której słodkie strony...]</i>	20
<i>Pieśń 19 [Jest kto, co by wzgardziwszy te doczesne rzeczy...]</i> (tzw. <i>Pieśń o dobrej sławie</i>)	21
<i>Pieśń 24 [Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony...]</i>	22
Wiadomości o <i>Pieśniach</i> Jana Kochanowskiego	23
<i>Pieśń świętojańska o Sobótce</i> (fragmenty)	25
<i>Panna 1 [Siostry, ogień napalono...]</i>	25
<i>Panna 6 [Gorące dni nastawają...]</i>	26
<i>Panna 12 [Wsi spokojna, wsi wesola...]</i>	27
Wiadomości o <i>Pieśni świętojańskiej o Sobótce</i> Jana Kochanowskiego	28
Wybór psalmów	29
<i>Psalm 13 [Usque quo, Domine, oblivisceris me in finem...]</i>	29
<i>Psalm 130 [De profundis clamavi ad Te, Domine...]</i>	29
Wybór Trenów	30
<i>Tren I</i>	30
<i>Tren V</i>	31
<i>Tren VII</i>	31
<i>Tren VIII</i>	32
<i>Tren IX</i>	32
<i>Tren X</i>	33
<i>Tren XI</i>	33
<i>Tren XVI</i>	34
<i>Tren XIX</i>	35
Wiadomości o <i>Trenach</i> Jana Kochanowskiego	39
Wybór fraszek	41
<i>Na swoje księgi [Nie dbają moje papiery...]</i>	41
<i>O żywocie ludzkim [Fraszki to wszystko, cokolwiek myślemy...]</i>	41

Z Anakreonta [Ja chcę śpiewać krwawe boje...]	42
Raki [Folgujmy paniom nie sobie, ma rada...]	42
Na nabożną [Jesli nie grzeszysz, jako mi powiadasz...]	43
Na Konrata [Milczycie w obiad, mój Panie Konracie...]	43
Epitafijum Kosowi [Z żalem i płaczem, acz za twe nie stoi...]	43
O tymże [Wczora pił z nami, a dziś go chowamy...]	44
Z Anakreonta [Ciężko, kto nie miłuje, ciężko, kto miłuje...]	44
Na Świętego Ojca [Świętym cię zwać nie mogę, Ojcem się nie wstydzę...]	44
Na Sokalskie mogiły [Tusmy się mężnie prze ojczyznę bili...]	44
O doktorze Hiszpanie [„Nasz dobry doktor spać się od nas bierze...”]	45
O miłości [Próżno uciec, próżno się przed Miłością schronić...]	45
O żywocie ludzkim [Wieczna Myśli, któraś jest dalej niż od wieka...]	45
Ku Muzom [Panny, które na wielkim Parnazie mieszkacie...]	46
Na lipę [Gościu, siądź pod mym liściem, a odpoczni sobie...]	46
O kapellanie [Królowa do mszej chciała, ale kapellana...]	47
O kaznodziei [Pytano kaznodzieje: „Czemu to, prałacie...”]	47
Do fraszek [Fraszki moje (coście mi dotąd zachowały)...]	47
Do snu [Śnie, który uczysz umierać człowieka...]	48
Do Hanny [Na palcu masz dyjament, w sercu twardy krzemień...]	48
Do gór i lasów [Wysokie góry i odziane lasy...]	48
Do fraszek [Fraszki nieprzeplacone, wdzięczne fraszki moje...]	49
Na dom w Czarnolesie [Panie, to moja praca, a zdarzenie Twoje...]	49
Na zdrowie [Ślachtetne zdrowie, Nikt się nie dowie...]	50
Człowiek Boże igrzysko [Nie rzekł jako żyw żaden większej prawdy z wieka...]	50
Wiadomości o <i>Fraszki</i> Jana Kochanowskiego	51
Mikołaj Sęp Szarzyński	53
Wybór wierszy	53
<i>Psalmu CXXX paraphrasis (De profundis clamavi ad Te, Domine)</i>	53
<i>Sonet I. O krótkości i niepewności na świecie żywota człowieka</i>	54
<i>Sonet II. Na one słowa Jopowe: Homo natus de muliere, brevi vivens tempore etc.</i>	54
<i>Sonet IV. O wojnie naszej, którą wiemy z Szatanem, światem i ciałem</i>	55
<i>Sonet V. O nietrwałej miłości rzeczy świata tego</i>	55
<i>Epitafium Rzymowi</i>	56
Wiadomości o autorze i jego utworach	56
BAROK	
Wacław Potocki	58
Wybór wierszy	58
<i>Nierządem Polska stoi</i>	58
<i>Veto albo nie pozwalam</i>	59
<i>Niechaj śpi pijany (Na toż trzeci raz)</i>	59
<i>Pospolite ruszenie</i>	59
<i>Kto mocniejszy, ten lepszy</i>	60
<i>Zbytki polskie</i>	61
<i>Transakcja wojny chocimskiej... (fragmenty)</i>	62
Wiadomości o autorze i jego utworach	64
Daniel Naborowski	65
Wybór wierszy	65
<i>Marność</i>	65
<i>Krótkość żywota</i>	66
<i>Respons niespodziewany</i>	66

<i>Do Anny</i>	66
<i>Cnota grunt wszystkiemu</i>	67
<i>Na oczy królowny angielskiej, która była za Fryderykiem, falcgrafem reńskim, obranym królem czeskim</i>	67
Wiadomości o autorze i jego utworach	68
Jan Andrzej Morsztyn	69
Wybór wierszy	69
<i>Cuda miłości</i>	69
<i>O swej pannie</i>	70
<i>Do tejże</i>	70
<i>W kwartanie</i>	70
<i>Nieglupia</i>	71
<i>Do trupa</i>	71
<i>Niestatek</i>	72
<i>Na Tomka</i>	72
Wiadomości o autorze i jego utworach	72
OŚWIECENIE	
Ignacy Krasicki – nota biograficzna	74
Wybór bajek	75
<i>Kulawy i ślepy</i>	75
<i>Szczur i kot</i>	75
<i>Ptaszki w klatce</i>	75
<i>Filozof</i>	76
<i>Groch przy drodze</i>	76
<i>Lew i zwierzęta („Lew, ażeby dał dowód, jak wielce łaskawy...”)</i>	76
<i>Komar i mucha</i>	77
<i>Dewotka</i>	77
<i>Wino i woda</i>	77
<i>Jagnię i wilcy</i>	77
<i>Przyjaciele</i>	78
<i>Malarze</i>	79
Wiadomości o <i>Bajkach</i> Ignacego Krasickiego	79
<i>Hymn do miłości ojczyzny</i>	80
Wybór satyr	81
<i>Do króla</i>	81
<i>Świat zepsuty</i>	83
<i>Pijaństwo</i>	85
<i>Żona modna</i>	87
Wiadomości o <i>Satyrach</i> Ignacego Krasickiego	91
<i>Monachomachia</i> (fragmenty)	92
Wiadomości o <i>Monachomachii</i> Ignacego Krasickiego	96
Znane i ważne cytaty	98
Krótki słowniczek pojęć	99